

ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA

XIII. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA

1. PROFILAKTYKA I PROMOCJA ZDROWIA

W 2018 ROKU MIASTO ŻYRARDÓW WYDAŁO ŁĄCZNIE **77.774,47** PLN NA REALIZACJĘ MIEJSKICH PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH Z ZAKRESU POLITYKI ZDROWOTNEJ.

PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE PRZEZ MIASTO ŻYRARDÓW W 2018 R.

Nazwa programu:	Środki wydatkowane na realizację	Liczba osób objętych programem
Działania profilaktyczne i przeciwdziałające próchnicy u dzieci w grupie wiekowej 6-13 lat	36 000,00	190
Mammografia dla kobiet w przedziale wiekowym 40-49 lat oraz dla kobiet powyżej 69 roku życia	4 350,00	87
Miejski Program CZAS DLA SERCA	11 924,47	890
Zapobiegajmy HIV/AIDS	2 950,00	336
Profilaktyka chorób, w tym: cukrzycy, nowotworowych i układu krążenia, realizacja programów samopomocowych na rzecz promocji zdrowia, w tym dla osób niepełnosprawnych, w tym:	25 500,00	756
1. Świadomy DIABETYK nie dopuszcza do powikłań	9 000,00	500
2. Nasze zdrowie w naszych rękach	8 500,00	96
3. Działania zakresie samopomocy wśród osób niewidomych i słabo widzących – Być potrzebnym w życiu zawodowym i społecznym	8 000,00	160

2. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

W 2018 ROKU MIASTO ŻYRARDÓW WYDAŁO ŁĄCZNIE **590 304,57 PLN** NA REALIZACJĘ MIEJSKICH PROGRAMÓW PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

Działając na rzecz profilaktyki uzależnień Miasto finansowało działalność Punktu do spraw narkomanii służący pomocą osobom eksperymentującym lub uzależnionym od narkotyków oraz ich rodzinom. Specjalista terapii uzależnień udzielał porad indywidualnych oraz realizował warsztaty dla rodziców. Zapisy na konsultacje przyjmowane były w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Żyrardowie. Fachową pomoc znajdowali tu rodzice, którzy zauważali u swoich dzieci (lub innych członków rodziny) objawy mogące wskazywać na eksperymentowanie lub uzależnienie od środków psychoaktywnych, a także dzieci i młodzież szukający pomocy psychologicznej. Oferta Punktu do spraw narkomanii, skierowana była również do rodziców, którzy szukali lepszych sposobów budowania relacji z dziećmi i bardziej skutecznych metod wychowawczych, jak

również osób, które w ramach swojej pracy zawodowej potrzebowały konsultacji w zakresie problematyki uzależnień (np. pedagodzy szkolni, kuratorzy itp.). W ramach profilaktyki uzależnień, z myślą o młodzieży eksperymentującej z alkoholem i narkotykami, realizowany był również Program korekcyjny TUKA/N. W skali roku z działań z obszaru profilaktyki uzależnień skorzystało ponad sto osób. Miasto finansowało także udział nauczycieli w szkoleniach poszerzających umiejętności pracy z uczniem w zakresie profilaktyki uzależnień. Jednym z bardziej znanych w Polsce szkoleń, które dają nauczycielom uprawnienia do prowadzenia pracy warsztatowej z uczniem w zakresie profilaktyki uzależnień było szkolenie p.n. „Spójrz inaczej”. Tego rodzaju certyfikaty posiada w Żyrardowie już kilkudziesięciu pedagogów. Przy Urzędzie Miasta Żyrardowa pracowa

ła Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w której służy pomocą m.in. terapeuta, pracownik socjalny, prawnik, przedstawiciel klubu abstynenckiego.

Miasto dofinansowywało działania prowadzone przez organizacje pozarządowe niosące pomoc osobom uzależnionym chcącym podjąć abstynencję, ich rodzinom szukającym wsparcia w problemach życia codziennego oraz ofiarom przemocy. Odbiorcami programów było kilkuset mieszkańców.

Działania te, dzięki wsparciu Miasta, realizowali na terenie Żyrardowa:

- 1) Powiatowe Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Jutrzenka”,
- 2) Miejskie Stowarzyszenie Profilaktyki Uzależnień „Dotyk Nadziei”,
- 3) Stowarzyszenie na Rzecz Psychoprofilaktyki „INTRA”,
- 4) Stowarzyszenie im. Świętego Michała Archanioła.

3. POMOC SPOŁECZNA

W 2018 ROKU MIASTO ŻYRARDÓW WYDAŁO ŁĄCZNIE **590 304,57 PLN** NA REALIZACJĘ MIEJSKICH PROGRAMÓW PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

Nazwa programu:	Środki wydatkowane na realizację	Liczba osób objętych programem
Świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania	400 000,00	64
Zapewnienie opieki nad rodziną, dzieckiem, w tym dzieckiem niepełnosprawnym w zakresie wyrównywania szans tych osób rodzin	5 000,00	17
Żyrardowska Karta Seniora	3 419,20	231
Żyrardowska Karta Dużych Rodzin		291
Ogólnopolska Karta Dużych Rodzin	875,35	303
Dotacje celowe dla Żłobków i Klubów dziecięcych wpisanych do Rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez Prezydenta Miasta Żyrardowa	136 000,00	50

4. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI PRZY REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH

OTWARTE KONKURSY OFERT

Nazwa zadania	Środki wydatkowane na realizację zadania (w PLN)
1. ochrona i promocja zdrowia: (1 konkurs), - profilaktyka nowotworu sutka, profilaktyka cukrzycy oraz program samopomocy wśród osób niedowidzących	25 500,00
2. przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym (6 konkursów), w tym:	400 000,00
- profilaktyka uzależnień i pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i środków psychoaktywnych oraz ich rodzinom	25 000,00
- propagowanie wśród mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, aktywnych form spędzania wolnego czasu, poprzez: poprawę sprawności fizycznej, rozwijanie zainteresowań i talentów, rozwój umiejętności interpersonalnych	60 000,00
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	12 000,00
- zajęcia opiekuńczo-wychowawcze na rzecz dzieci w formie świetlicy	140 000,00
- organizacja czasu wolnego w formie stacjonarnej dla dzieci i młodzieży z terenu Żyrardowa w okresie ferii zimowych pn. „Zima w mieście 2018”	20 000,00
- organizowanie czasu wolnego w formie stacjonarnej i wyjazdowej dla dzieci i młodzieży z terenu Żyrardowa w okresie ferii letnich 2018	143 000,00
3. pomoc społeczna (2 konkursy), w tym:	405 000,00
- pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób i rodzin poprzez zapewnienie opieki nad rodziną, dzieckiem niepełnosprawnym	5 000,00
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych dla osób potrzebujących, będących podopiecznymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrardowie, w miejscu zamieszkania - na terenie gminy Miasto Żyrardów	400 000,00

5. DZIAŁANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Żyrardowie w 2018 r. realizował zadania z zakresu: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, alimentacji, dożywiania, pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz wdrażania programu rządowego „Dobry start”.

5.1. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Zakres działalności MOPS w 2018 r. uwzględniał specyfikę potrzeb pomocowych występujących na terenie Żyrardowa, zgłaszanych przez osoby indywidualne i rodziny dotknięte ubóstwem lub wymagające wsparcia z innych, ważnych społecznie powodów. Celem tej pomocy jest umożliwienie świadczeniobiorcom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych.

Jest ona świadczona jako zadania własne gminy lub w ramach zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie.

Ośrodek starał się, aby udzielane świadczenia w możliwie jak największym stopniu odpowiadały sygnalizowanym przez mieszkańców potrzebom. Podstawą udzielenia wsparcia były decyzje wydane

w trybie administracyjnym. Ich podjęcie poprzedzało przeprowadzenie wywiadu środowiskowego i zebranie danych o aktualnej sytuacji danej rodziny. Pozwalało to właściwie ocenić tę sytuację i tak dostosować rodzaj przyznanej pomocy, aby wesprzeć świadczeniobiorców w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia podstawowych potrzeb.

 ZAKRES POMOCY SPOŁECZNEJ UDZIELANEJ PRZEZ MOPS W ŻYRARDOWIE W 2018 R.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie decyzją	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
DOTACJA WOJEWODY					
OGÓŁEM	895	696	1355	x	2 539 844
Zasiłki stałe	271	286	330	2 733	1 407 794
- osoby samotnie gospodarujące	237	237	237	2 448	1 342 795
- osoby pozostające w rodzinie	34	33	83	285	64 999
Zasiłki okresowe	107	103	207	316	112 457
- z tytułu bezrobocia	107	103	207	313	111 506
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	15	15	48	3.042	76 050
ŚRODKI WŁASNE GMINY					
OGÓŁEM	796	634	1203	x	1 869 658
Zasiłki okresowe					6 205
- z tytułu bezrobocia					6 205
Zasiłki celowe, schronienie, zdarzenie losowe, sprawianie pogrzebu	71	71	74	10 937	344 152
Inne zasiłki celowe i w naturze	440	428	800	x	180 386
Usługi opiekuńcze	64	64	70	24 114	347 740
Odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej	89	89	104	74	2 084 429

W roku 2018 największe środki, w kwocie 2.084.429 zł, MOPS wydatkował na opłacenie kosztów pobytu mieszkańców miasta w Domach Pomocy Społecznej. Prawo do umieszczenia w DPS przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, która nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować w codzien-

nym życiu. W związku z postępującym procesem starzenia się społeczności mieszkańców Żyrardowa i wzrostem kosztów funkcjonowania DPS, wydatki z tytułu odpłatności za pobyt w tych placówkach od kilku lat systematycznie rosną.

Znaczne środki przeznaczane są przez MOPS także na wypłatę zasiłków stałych,

przysługujących osobom pełnoletnim, niezdolnym do pracy, których dochód jest niższy od przyjętego kryterium dochodowego. Na wypłatę tych zasiłków przeznaczono w 2018 roku 1.407.794 zł przy czym gross tej kwoty (95,4%) otrzymały osoby samotnie gospodarujące. Środki na zasiłki stałe pochodzą w całości z dotacji Wojewody Mazowieckiego.

5.2. DOŻYWIANIE OSÓB DOROSŁYCH I DZIECI

Dożywianie mieszkańców, w tym zwłaszcza dzieci, realizowane jest w ramach wieloletniego programu rządowego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Program ma na celu wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz osób dorosłych, co służyć ma poprawie stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska

niedożywienia, poprawie poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach, a także rozwojowi w gminach bazy żywieniowej.

Dożywiane są dzieci do 7. roku życia, uczniowie szkół podstawowych, dotychczasowych gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych do ukończenia nauki, a także osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji, w tym osoby samotne, w pode-

szłym wieku, chore lub niepełnosprawne. Pomoc udzielana jest w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności bądź świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Dożywianie jest finansowane ze środków własnych Miasta oraz pochodzących z dotacji Wojewody Mazowieckiego.

➤ LICZBA MIESZKAŃCÓW ŻYRARDOWA OBJĘTYCH W 2018 R. PROGRAMEM POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym liczba:		
		Dzieci w wieku przed rozpoczęciem nauki szkolnej	Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	Pozostałe osoby
Rzeczywista liczba osób objętych programem	476	83	197	54
- korzystający z pełnego obiadu	251	66	185	-
- korzystający z jednego dania gorącego	54	-	-	54
Koszty realizacji programu		Koszt posiłków		
Ogółem	184 145	47 782	83 604	15 929
- środki własne	38 000			
- dotacja	146 145			

W 2018 roku z dobrodziejstw programu skorzystały 183 rodziny składające się łącznie z 579 osób, w tym 280 dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Obecnie w Żyrardowie funkcjonuje 16 punktów dożywiania: 7 w szkołach, 8 w przed-

szkolach i jeden przy parafii Matki Bożej Pocieszenia.

Dożywianie realizowane jest także w ramach rozdawnictwa paczek z artykułami spożywczymi, które prowadzi Bank Gospodarki Żywnościowej. Zadaniem

MOPS w tym przedsięwzięciu jest typowanie rodzin i osób, które powinny taką pomoc otrzymać. W minionym roku z tej formy pomocy skorzystało 372 żyrardowskich rodzin (łącznie 891 osób).

5.3. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

➤ ŚWIADCZENIAMI RODZINNymi SĄ:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenie opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalne świadczenie pielęgnacyjne),
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenie rodzicielskie.

➤ ŚWIADCZENIA RODZINNE WYPŁACONE PRZEZ MOPS W 2018 R.

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń
Świadczenia rodzinne ogółem	10 167 628	50 894
Zasiłki rodzinne z dodatkami	4 083 412	33 229
Zasiłki pielęgnacyjne	2 266 338	14 337
Świadczenia pielęgnacyjne	2 352 881	1 603
Specjalne zasiłki opiekuńcze	190 432	358
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	296 000	296
Świadczenie rodzicielskie	978 565	1 071

5.4. POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO OTRZYMYWANIA ALIMENTÓW

Wypłaty środków z Funduszu Alimentacyjnego mogą otrzymać osoby uprawnione do otrzymywania alimentów od rodziców na podstawie sądowego tytułu wykonawczego wtedy, gdy egzekucja okazała się bezskuteczna (w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych bądź wystąpiła niemożność wszczęcia

lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi, przebywa on bowiem poza granicami RP).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują: 1) osobie uprawnionej do ukończenia 18. roku życia lub 25. roku życia, gdy się uczy w szkole lub w szkole wyższej, 2) bezterminowo osobie posiadającej orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenie z fun-

duszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na jedną osobę nie przekracza przyjętego kryterium dochodowego.

Z tytułu świadczeń alimentacyjnych wypłacono w 2018 r. 2.228.489 zł. Z pomocy tej skorzystało 277 żyrardowskich rodzin (416 uprawnionych). Ogółem wypłacono 5.369 świadczeń.

5.5. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE (500+)

Uprawnionymi do pobierania tych świadczeń są matki, ojcowie, a także faktyczni bądź prawni opiekunowie dzieci, które nie ukończyły 18 roku życia. Jeśli miesięczny dochód per capita w rodzinie nie przekracza 800 zł, świadczenie wy-

chowawcze przysługuje na każde dziecko, także pierwsze. Gdy dochód ten jest wyższy, świadczenie przysługuje na drugie dziecko i kolejne dzieci. Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko, gdy jest ono niepełnosprawne,

a dochód per capita w rodzinie nie przekracza 1.200 zł. Plan roczny zakładał, że wypłata świadczeń **500+** pochłonie w 2018 r. **23.564.314 zł**.

➤ ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE WYPŁACONE PRZEZ MOPS W ŻYRARDOWIE W 2018 R.

Przeciętna w miesiącu liczba:		
korzystających rodzin	wypłaconych świadczeń	Wypłacona kwota (w zł)
2181	3744	22 430 954

W roku 2018 r. MOPS w Żyrardowie wydatkował na świadczenia wychowawcze kwotę 22.430.954 zł. Świad-

czenia te wypłacono rodzicom 3.744 dzieci z 2.181 żyrardowskich rodzin. Dzieci te stanowią 54,9% wszystkich

mieszkańców naszego miasta, którzy nie ukończyli 18. roku życia.

5.6. ŚWIADCZENIE „DOBRY START”

„Dobry start” jest świadczeniem pomocowym państwa służącym finansowaniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Jest ono przyznawane i wypłacane od połowy 2018 r. na dzieci uczące się w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych nie dłużej jed-

nak niż do ukończenia przez dziecko 20. roku życia. Świadczenie wynosi 300 zł i jest ono świadczeniem jednorazowym w skali danego roku.

Wnioski dotyczące przyznania tego świadczenia można składać w danym roku w okresie od 1 lipca (elektronicznie)

lub od 1 sierpnia danego roku (pisemnie w siedzibie MOPS) do 30 listopada. Niezłożenie wniosku w tym okresie powoduje utratę uprawnienia do tego świadczenia w danym roku.

↓ LICZBA DZIECI UCZĄCYCH SIĘ, NA KTÓRE MOPS W ŻYRARDOWIE WYPŁACIŁ W 2018 R. ŚWIADCZENIE „DOBRY START” Z UWZGLĘDNIENIEM TYPU SZKÓŁ DO JAKICH ONE UCZĘSZCZAJĄ

Typ szkoły	Liczba świadczeniobiorców - uczących się dzieci/osób
Szkoły podstawowe	3 293
Szkoły ponadpodstawowe	199
Dotychczasowe gimnazja lub dotychczasowe szkoły ponadpodstawowe	1 059
Szkoły artystyczne	-
Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy	36
Specjalny ośrodek wychowawczy	2
Ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy	1
Razem	4 590

W 2018 R. MOPS W ŻYRARDOWIE WYPŁACIŁ 4.590 ŚWIADCZEŃ „DOBRY START” NA OGÓLNA KWOTĘ 1.377.300 ZŁ.

↓ NALEŻY JESZCZE DODAĆ, ŻE REALIZUJĄC SWE ZADANIA, MOPS WSPÓŁPRACOWAŁ W 2018 R. Z NASTĘPUJĄCYMI ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI:

- Polski Czerwony Krzyż (świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania na rzecz osób, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku),
- MONAR-MARKOT w Oryszewie (zapewnianie osobom bezdomnym, starszym i chorym z terenu Żyrardowa schronienia, wyżywienia i ubrania),
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (TPD) oraz „Oratorium św. Jana Bosko” (współpraca w zakresie organizacji czasu wolnego oraz wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci),
- Związek Harcerstwa Polskiego (współfinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży),
- Stowarzyszenie „Równe Szanse” (kierowanie podopiecznych do dziennego domusamopomocy „Skrzydła” dla osób z zaburzeniami psychicznymi),
- Związek Emerytów i Rencistów (poradnictwo specjalistyczne oraz udzielania pomocy finansowej),
- Polski Komitet Pomocy Społecznej (ustalanie zasad dystrybucji darów z Banku Żywności i typowanie najbardziej potrzebujących osób i rodzin).